

Wyjaśnienie zachowania żaby za pomocą reprezentacji

Krystyna BIELECKA

Uniwersytet Warszawski

Tematem prezentacji jest zbadanie, jaką rolę może mieć reprezentacja w wyjaśnieniu zachowania na przykładzie zachowania żaby. W tym celu zestawiam dwa alternatywne funkcjonalne wyjaśnienia zachowania w terminach reprezentacyjnych: 1) w kategoriach tzw. treści wąskiej (Schulte 2011) oraz 2) w kategoriach teleofunkcjonalnych R.G. Millikan. Pokażę, że wyjaśnienie 1, odwołujące się wyłącznie do wąskich własności percepcyjnych (wyzwolenia reakcji chwytania), a w istocie w kategoriach znaku naturalnego, jest nadmiarowe (epifenomenalne) i prowadzi do trywializacji pojęcia reprezentacji (Ramsey 2007). Wyjaśnienie zachowania żaby w kategoriach treści wąskiej jest dobrym przykładem nieadekwatnego opisu zachowania, o ile opis tego zachowania jest opisem przy użyciu naszych kategorii poznawczych (kategorii obserwatora), a nie żaby (por. też Davidson 1982, 2001). Bronię wyjaśnienia 2, które odwołuje się do pojęcia konsumenta reprezentacji, czyli do interpretatora znaku. Takie wyjaśnienie jest przykładem wyjaśnienia w kategoriach znaku funkcjonalnego, które odnosi się nie tylko do obiektów proksymalnych, lecz i obiektów dystalnych, umożliwiającym wyjaśnienie zachowania jako zachowania adaptacyjnego. Wyjaśnienie 2 odwołuje się nie tylko do potrzeb organizmu, lecz do jego zdolności interpretowania znaku. Tylko takie wyjaśnienie pozwala obronić pojęcie reprezentacji i jej rolę przed zarzutem trywializacji, a także przed obiekcją, że żabie przypisuje się jedynie przekonania znane jej obserwatorowi.

Bibliografia

1. Davidson D. (1992), Zwierzęta racjonalne, [w:] Davidson „Eseje o prawdzie, języku i umyśle”, Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 1992
2. Ramsey, W. M. (2007). Representation Reconsidered. Cambridge: Cambridge University Press.
3. Schulte, P. (2012). How Frogs See the World: Putting Millikan’s Teleosemantics to the Test. *Philosophia*, 40(3), 483–496.